

08.11.2022 r.

BP.5132.319.2022

2022.381650.BAST

M. D. Sp. z o.o.

Decyzja nr 185/2022/BP

Prezesa

Narodowego Funduszu Zdrowia

Na podstawie 109a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o świadczeniach”, w zw. z art. 34 ust. 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162, z późn. zm.), zwanej dalej „Prawem przedsiębiorców”, po rozpatrzeniu wniosku M. D. Sp. z o.o. z siedzibą w, o wydanie interpretacji indywidualnej, w zakresie podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu:

uznają za nieprawidłowe stanowisko Wnioskodawcy zaprezentowane we wniosku z dnia 7 października oraz uzupełnione w piśmie z dnia 19 października 2022 r.

Uzasadnienie

Wnioskiem z dnia 7 października 2022 r. M. D. Sp. z o.o. z siedzibą w (KRS:) zwana dalej: „Przedsiębiorcą”, zwróciła się do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia o interpretację indywidualną w zakresie przepisów dotyczących podlegania obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego wspólników, zobowiązanych - na mocy umowy spółki - do powtarzających się świadczeń niepieniężnych. Pismem z dnia 14 października 2022 r., Przedsiębiorca został wezwany do uzupełnienia braków wniosku, które to braki zostały usunięte w terminie. W opisie stanu faktycznego Przedsiębiorca wskazał, że jest spółką z ograniczoną odpowiedzialnością. Przeważającym przedmiotem jego działalności jest realizacja projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków. W związku z posiadanymi przez wspólników kwalifikacjami oraz charakterem prowadzonej działalności Spółka rozważa w przyszłości zmianę umowy spółki w ten sposób, że zgodnie z art. 176 ustawy z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1467 z późn. zm.); dalej: „K.s.h.”), będą oni zobowiązani do wykonywania powtarzających się świadczeń niepieniężnych.

Wspólnik pierwszy zobowiązany byłby do:

- dokonywania raz na miesiąc analizy ofert konkurencji,

- poszukiwania gruntów pod inwestycje, m.in. poprzez przeglądanie ogłoszeń na portalach internetowych - w częstotliwości 8 razy na miesiąc,
- dokonywania cyklicznej (t.j. przed każdą rozpoczętą inwestycją) weryfikacji gruntów potencjalnie przeznaczonych pod inwestycje, pod kątem atrakcyjności przyszłej inwestycji względem inwestycji konkurencyjnych, a w szczególności pod względem lokalizacji, infrastruktury a także przyszłych inwestycji publicznych,
- dokonywania cyklicznej (t.j. przed ewentualnym zakupem gruntu przez Spółkę) analizy technicznych możliwości zabudowy gruntu potencjalnie przeznaczonego pod inwestycje,
- dokonywania wyboru projektów budynków oraz ich usytuowania na działce celem zapewnienia jak największej atrakcyjności inwestycji oraz optymalizacji ponoszonych kosztów - przed rozpoczęciem każdej inwestycji,
- raz na miesiąc rozdysponowania budżetu przeznaczonego przez Spółki na poczet realizacji danej inwestycji, a w szczególności zaplanowania wydatków niezbędnych na jej poszczególne etapy wraz ze wskazaniem terminów wydatkowania poszczególnych kwot,
- dokonywania raz na miesiąc analizy porównawczej faktycznie wykonanych prac względem założeń poczynionych w harmonogramie prac,
- dokonywania raz na miesiąc weryfikacji budżetu inwestycji poprzez porównanie faktycznie poniesionych kosztów z kosztami uprzednio zaplanowanymi na dany etap,
- dokonywania raz na kwartał analizy rynku pod kątem dostępności alternatywnych materiałów do wykonania inwestycji z uwzględnieniem ich atrakcyjności dla kupującego, trwałości w odniesieniu do okresu gwarancji, kosztów zakupu i ewentualnej konserwacji.
- dokonywania raz na kwartał analizy sytuacji rynkowej pod kątem planowania długofalowego działania Spółki;

Z kolei Wspólnik drugi będzie zobowiązany do:

- sprawdzania od 12 do 24 razy na kwartał zgodności wykonanych prac z założeniami projektu budowlanego,
- poszukiwania podwykonawców do robót budowlanych - w częstotliwości od 2 do 4 razy na miesiąc,
- dokonywania raz na tydzień uzgodnień z podwykonawcami celem nadzoru nad jakością oraz terminowością wykonywanych przez nich prac,
- obliczania raz na tydzień ilości materiałów budowlanych niezbędnych do wykonania danego etapu inwestycji,
- składania zamówień na materiały i usługi - w częstotliwości od 4 do 8 razy na miesiąc,
- dokonywania od 4 do 8 razy w miesiącu kontroli zgodności ze złożonym zamówieniem, ilości oraz jakości dostarczonych materiałów,
- dokonywania raz na miesiąc prac porządkowych na terenie budowy, takich jak sortowanie pozostałości materiałów budowlanych, segregacji odpadów wytworzonych na terenie budowy, naprawy uszkodzonych fragmentów ogrodzenia znajdującego się wokół terenu budowy czy też sprzątnięcia biura budowy,

- wykonywania od 2 do 5 razy na miesiąc prac graficznych oraz marketingowych w celu pozyskania klientów, w szczególności poprzez media społecznościowe, portale internetowe oraz działania podejmowane w terenie.

Ponadto, umowa przewidywać będzie, w przypadku większego zapotrzebowania na wykonanie poszczególnych czynności niż w ilości określonej w umowie, możliwość zwrócenia się przez Zarząd Spółki do Wspólników o częstsze wykonywanie określonych czynności, co każdorazowo, szczegółowo określone będzie w uchwale Zarządu. Opisane wyżej czynności nie będą wykonywane przez Wspólników (osoby fizyczne) w ramach jednoosobowych działalności gospodarczych, gdyż nie prowadzą oni takowych. Zgodnie z art. 176 § 2 K.s.h., wynagrodzenie dla Wspólników za takie świadczenia na rzecz Wnioskodawcy będzie wypłacane niezależnie od tego czy Spółka będzie wykazywała zysk. Ryzyko gospodarcze za podejmowane przez Wspólników w/w czynności ponosić będzie Spółka.

W tak opisanym zdarzeniu przyszłym Przedsiębiorca zadał pytanie: Czy wynagrodzenie wypłacane Wspólnikom stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne?

Zgodnie z przedstawionym w uzasadnieniu stanowiskiem Przedsiębiorcy, wypłata wspólnikom świadczenia z tytułu powtarzających się świadczeń niepieniężnych, o których mowa w art. 176 K.s.h. nie stanowi podstawy do podlegania przez nich obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu. Według Przedsiębiorcy w art. 66 ust. 1 ustawy o świadczeniach wprowadzono zamknięty katalog podmiotów objętych obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym. Przy czym do katalogu tego nie należy wspólnik sp. z o.o. otrzymujący wynagrodzenie z tytułu wykonywania powtarzających się świadczeń niepieniężnych określonych w art. 176 K.s.h.

Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia, w związku z wnioskiem o wydanie interpretacji zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 34 ust. 1-3, 5 i 6 Prawa przedsiębiorców, przedsiębiorca może złożyć do właściwego organu lub właściwej państwowej jednostki organizacyjnej wnioski o wydanie wyjaśnienia co do zakresu i sposobu stosowania przepisów, z których wynika obowiązek świadczenia przez przedsiębiorcę daniny publicznej lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, w jego indywidualnej sprawie (interpretacja indywidualna). Wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej może dotyczyć zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzeń przyszłych. Przedsiębiorca we wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej przedstawia zaistniały stan faktyczny lub zdarzenie przyszłe oraz własne stanowisko w sprawie. Udzielenie interpretacji indywidualnej następuje w drodze decyzji, od której służy odwołanie. Interpretacja indywidualna zawiera wyczerpujący opis przedstawionego we wniosku zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego oraz wskazanie prawidłowego stanowiska wraz z uzasadnieniem prawnym oraz z pouczeniem o prawie wniesienia środka zaskarżenia. Wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej podlega opłacie w wysokości 40 zł. Opłatę wnosi się w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku.

Na podstawie art. 109a ustawy o świadczeniach Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia wydaje interpretacje indywidualne, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo

przedsiębiorców, w zakresie spraw dotyczących objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym. Interpretacje indywidualne wraz z wnioskiem o wydanie interpretacji, po usunięciu danych identyfikujących wnioskodawcę oraz inne podmioty wskazane w treści interpretacji, Fundusz niezwłocznie zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej. Do spraw dotyczących objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym nie należą sprawy dotyczące składek na ubezpieczenie zdrowotne należące do właściwości organów ubezpieczeń społecznych na podstawie art. 62a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz na podstawie art. 83d ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

W ocenie Prezesa Funduszu stanowisko Przedsiębiorcy jest nieprawidłowe.

Przepis art. 2 K.s.h. stanowi, iż w sprawach określonych w art. 1 § 1 nieuregulowanych w ustawie stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego. Jeżeli wymaga tego właściwość (natura) stosunku prawnego spółki handlowej, przepisy Kodeksu cywilnego stosuje się odpowiednio. Na zasadzie art. 3 K.s.h., przez umowę spółki handlowej wspólnicy albo akcjonariusze zobowiązują się dążyć do osiągnięcia wspólnego celu przez wniesienie wkładów oraz, jeżeli umowa albo statut spółki tak stanowi, przez współdziałanie w inny określony sposób. W świetle art. 151 § 3 K.s.h., wspólnicy są zobowiązani jedynie do świadczeń określonych w umowie spółki. Na podstawie art. 159 K.s.h., jeżeli wspólnikowi mają być przyznane szczególne korzyści lub jeżeli na wspólników mają być nałożone, oprócz wniesienia wkładów na pokrycie udziałów, inne obowiązki wobec spółki, należy to pod rygorem bezskuteczności wobec spółki dokładnie określić w umowie spółki. Przepis art. 176 § 1 K.s.h. stanowi natomiast, iż jeżeli wspólnik ma być zobowiązany do powtarzających się świadczeń niepieniężnych, w umowie spółki należy oznaczyć rodzaj i zakres takich świadczeń. Wedle § 2 cytowanego artykułu, wynagrodzenie wspólnika za takie świadczenia na rzecz spółki jest wypłacane przez spółkę także w przypadku, gdy sprawozdanie finansowe nie wykazuje zysku. Wynagrodzenie to nie może przewyższać cen lub stawek przyjętych w obrocie. W § 3 przepisu wskazuje się, iż w przypadku określonym w § 1 zbycie udziału, jego części lub ułamkowej części udziału, bądź obciążenie udziału, może nastąpić jedynie za zgodą spółki, o której mowa w art. 182, chyba że umowa spółki stanowi inaczej.

Zgodnie ze stanowiskiem doktryny i orzecznictwa, przepis art. 176 K.s.h. obok obligatoryjnego obowiązku wspólników do wniesienia wkładów na pokrycie objętych udziałów, stanowi jeden z fakultatywnych obowiązków wspólników, znajdujących swoje źródło w umowie spółki, a zarazem odstępstwo od ustawowego ograniczenia świadczeń wspólników na rzecz spółki (art. 151 § 3 i art. 3 K.s.h.). Umowa spółki natomiast kreuje stosunek cywilnoprawny i jest umową cywilnoprawną, zawierającą cechy szczególne, właściwe dla regulacji prawa handlowego, tj. tworzy stosunek obligacyjny o charakterze konsensualnym, odpłatnym, przysparzającym oraz kauzalnym.

W doktrynie podkreśla się konieczność rozróżnienia zobowiązania wspólnika do powtarzających się świadczeń niepieniężnych od innych fakultatywnych postanowień umowy spółki oraz ewentualnych cywilnoprawnych stosunków zobowiązaniowych pomiędzy spółką a wspólnikiem. Do elementów przedmiotowo-istotnych zobowiązania ustanowionego na podstawie art. 176 K.s.h. należą: obligacyjno-udziałowy charakter zobowiązania, ustanowiony

w umowie spółki, oznaczony rodzaj i zakres świadczeń, odpłatność (oznaczenie wynagrodzenia), związek z udziałami ograniczonymi w zakresie swobody dysponowania nimi przez wspólnika. W odróżnieniu od innego rodzaju fakultatywnych zobowiązań umownych oraz cywilnoprawnych, obowiązek powtarzających się świadczeń niepieniężnych powinien pozostawać w ścisłym związku z zamierzeniami i celem, dla którego wspólnicy utworzyli spółkę. Z tej przyczyny omawiane zobowiązanie składa się na treść stosunku uczestnictwa w spółce.

W celu skutecznego ustanowienia instytucji opisanej w art. 176 § 1 k.s.h., strony umowy spółki powinny oznaczyć co najmniej rodzaj i zakres świadczeń. Pod pojęciem rodzaju należy przy tym rozumieć przedmiot świadczenia. Ustawodawca nie ustanawia ograniczeń co do rodzaju świadczeń będących przedmiotem zobowiązania, wobec czego przyjęć należy, iż przedmiotem zobowiązania wspólnika może być każdy typ świadczenia (dare – danie czegoś, facere – czynienie czegoś, non facere – nie czynienie czegoś, pati – znoszenie czegoś). Drugim obligatoryjnym elementem zobowiązania wspólnika pozostaje jego zakres, przez co rozumie się rozmiar i okres świadczenia (w znaczeniu częstotliwość). Zgodnie z literalnym brzmieniem normy ustanowionej w art. 176 K.s.h. świadczenie powinno mieć charakter powtarzalny, a zatem okresowy. Tego kryterium nie spełniają zobowiązania jednorazowe, ciągłe ani stałe (tak np.: Z. Jara (red.), Kodeks spółek handlowych. Komentarz. Wyd. 3, Warszawa 2020). Uwzględniając ww. elementy stosunek prawny ma charakter obligacyjno-udziałowy. W odróżnieniu od relacji cywilnoprawnej, niewywodzącej się ze stosunków korporacyjnych, do tego rodzaju stosunków obligacyjnych stosuje się reżim K.s.h.

Przedmiotem stosunku prawnego opisanego w analizowanym stanie faktycznym, pozostaje świadczenie o charakterze ciągłym, które nie mieści się w hipotezie normy ustanowionej w art. 176 K.s.h. Zakres wymienionych przez wnioskodawcę przykładowych czynności oraz sposób wykonywania świadczy o tym, że jest to zobowiązanie do stałego, bieżącego wykonywania wskazanych czynności.

W odróżnieniu od świadczeń okresowych (okresowych), w przypadku świadczeń ciągłych czas jest wyznacznikiem rozmiaru świadczenia. Świadczenie ciągłe polega bowiem na określonym, stałym zachowaniu się dłużnika przez czas trwania stosunku zobowiązaniowego. Upływ czasu zostaje tym samym wpisany w konstrukcję świadczenia, a w konsekwencji w konstrukcję stosunku zobowiązaniowego. Zachowanie dłużnika w zasadzie sprowadza się więc do spełniania świadczenia, które ma następować wraz z upływem czasu. Potwierdza to stałe i bieżące wykonywanie wskazanych zadań, a przez to pracę o charakterze ciągłym.

Stołość zachowania dłużnika nie oznacza, że musi ono przybrać postać nieprzerwanego, nierozdzielonego, ciągłego. Do uznania świadczenia za ciągłe wystarcza, jeżeli składa się ono z pewnych powtarzających się stale, następujących po sobie psychofizycznych aktów dłużnika, które – mimo że oddzielone w czasie - tworzą razem funkcjonalną całość. Miernikiem tej całości jest czas, a interes wierzyciela jest zaspokajany właśnie dlatego, że odpowiednie zachowanie się dłużnika trwa w czasie (T. Dybowski [w:] K. Osajda (red.) Prawo zobowiązań – część ogólna. System Prawa Prywatnego tom 5, Warszawa 2020, Wydanie 3).

Czym innym natomiast jest świadczenie okresowe, zwane okresowym lub powtarzającym się. Takie świadczenie – zgodnie z doktryną - polega na stałym dawaniu przez czas trwania stosunku

prawnego, w określonych regularnych odstępach, pewnej ilości świadczeń (pieniędzy lub innych rzeczy zamiennych). Kolejne świadczenia pozostają względem siebie w układzie periodycznym. Kategoria świadczeń okresowych jest więc wyróżniana na podstawie innych kryteriów niż świadczenia jednorazowe oraz ciągłe. Poza kryterium czasu pojawia się kryterium dodatkowe, tj. ilość świadczeń spełnianych w ramach jednego stosunku zobowiązaniowego (por.: T. Dybowski [w:] K. Osajda (red.) Prawo zobowiązań – część ogólna. System Prawa Prywatnego tom 5, Warszawa 2020, Wydanie 3).

Tych cech nie spełniają świadczenia opisane przez wnioskodawcę we wniosku, gdzie wspólnicy zobowiązani są do stałego i bieżącego realizowania zadań przez okres wskazujący na pracę stałą. Opisane w ten sposób świadczenia nie spełniają cechy periodyczności, ani nie pozwalają na ustalenie stałego rozmiaru świadczenia w jednostce czasu, co jest immanentną cechą świadczeń powtarzalnych. W kontekście powyższego, stanowisko wnioskodawcy przedstawione we wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej należy uznać za nieprawidłowe.

Biorąc powyższe pod uwagę, należało stwierdzić jak na wstępie.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji stronie przysługuje:

- 1) na podstawie art. 34 ust. 5 Prawa przedsiębiorców w zw. z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r.- Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2022 poz. 2000), zwanej dalej „k.p.a.” prawo wniesienia do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia, w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji, wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy albo
- 2) na podstawie art. 127a k.p.a., w zw. z art. 127 § 3 k.p.a., prawo zrzeczenia się prawa wniesienia do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Oświadczenie o zrzeczeniu należy złożyć do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji. Z dniem doręczenia Prezesowi Narodowego Funduszu Zdrowia oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, albo
- 3) na podstawie art. 52 § 3, art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U.z 2019 r. poz. 2325,z późn.zm.) prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, z pominięciem wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Skargę wnosi się za pośrednictwem Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia ul. Rakowiecka 26/30, 02-528 Warszawa, w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.